

ชื่อโครงการ : โครงการจัดทำมาตรฐานคุณภาพนักวิจัยของประเทศไทย
ผู้วิจัย : ศาสตราจารย์ ดร. อังศุมาลย์ จันทราปัติย์
หน่วยงานต้นสังกัด คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปีที่ทำวิจัย : 2553

บทคัดย่อ

209298

นักวิจัยเป็นตัวจักรสำคัญในการสร้างหรือคิดค้นองค์ความรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งการขับเคลื่อนงานวิจัยให้สำเร็จประโยชน์ตามที่มุ่งหวังไว้ ดังนั้น นักวิจัยที่ดีและมีมาตรฐานในการดำเนินงานวิจัย จึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับของสังคมทั้งในและต่างประเทศ จึงควรที่จะได้มีการจัดทำ “มาตรฐานคุณภาพนักวิจัย” ขึ้น เพื่อให้ให้นักวิจัยทุกสาขาได้ใช้เป็นคู่มือประกอบการวิจัยครบทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การหาแหล่งทุนวิจัย การดำเนินงานวิจัย จนถึงสิ้นสุดกระบวนการวิจัย และนำผลงานวิจัยออกเผยแพร่สู่สาธารณชนในวงกว้าง

การวิจัยเพื่อจัดทำมาตรฐานคุณภาพนักวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำมาตรฐานคุณภาพนักวิจัย ที่สามารถกำหนดทิศทางในการพัฒนามาตรฐานการวิจัยของประเทศอย่างเป็นระบบ และเพื่อจัดทำคู่มือมาตรฐานคุณภาพนักวิจัย ที่นักวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้ยกระดับมาตรฐานคุณภาพนักวิจัยคุณภาพการวิจัย และจริยธรรมการวิจัยของประเทศได้ ในการวิจัยได้ใช้วิธีวิจัยผสมผสานวิธี คือใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณประกอบกัน ศึกษารวบรวมข้อมูลมาตรฐานการวิจัยและแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งจริยธรรมการวิจัย ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และกลุ่มประเทศนอร์ดิก มีการสัมภาษณ์เชิงลึกนักวิจัยสาขาวิชาการต่างๆ การวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางปฏิบัติที่ประมวลได้ การจัดทำแบบสอบถามที่แสดงแนวทางปฏิบัติต่างๆ และการใช้มาตราส่วนประมาณค่า ให้ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาต่างๆ จำนวน 36 คน ให้ความเห็น การนำคู่มือเข้าที่ประชุมระดมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมประชาพิจารณ์คู่มือรวมทั้งหมด 3 ครั้ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิร้อยละ 80 ขึ้นไป เห็นว่าแนวทางปฏิบัติที่แสดงถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานและจริยธรรมการวิจัย ที่คณะวิจัยรวบรวมได้จากประเทศไทยและต่างประเทศนั้น สามารถนำมาเทียบกำหนดความมีคุณภาพของนักวิจัยของไทยได้ และแนวทางปฏิบัติต่างๆ เหล่านี้มีความสำคัญต่อการสร้างมาตรฐานคุณภาพนักวิจัยของไทยในเกณฑ์สูง นอกจากนี้ พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ระหว่างความคิดเห็นต่อการใช้แนวทางปฏิบัติต่างๆ มาเทียบกำหนดความมีคุณภาพของนักวิจัยของไทย กับความสำคัญของแนวทางปฏิบัติต่อการสร้างมาตรฐานคุณภาพนักวิจัยของไทย

ผลจากวิเคราะห์ สังเคราะห์ และบูรณาการ ทำให้ได้คู่มือที่ประมวลจรรยาวิชาชีพอิจัยและแนวทางปฏิบัติเป็นต้นแบบ สำหรับนักวิจัยใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพนักวิจัย มาตรฐานการดำเนินงานวิจัย และจริยธรรมการวิจัย ให้ขึ้นถึงระดับที่เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและระหว่างประเทศได้ คณะวิจัยได้เสนอแนะให้ วช. เผยแพร่คู่มือนี้สู่สาธารณชน และกระตุ้นจูงใจให้นักวิจัยใช้คู่มือนี้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของความเป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรมต่อไป

Research Title : The Development of Thailand Standards for Researchers
Researchers : Professor Dr. Angsuman Chandrapatya,
Faculty of Agriculture, Kasetsart University
Year : 2010

ABSTRACT

209298

Researchers are the important personnel who generate knowledge and innovation including driving the research projects to achieve the intended goal. Thus, good researchers with the research standards are considered as an extremely important factor to make the research more acceptable by societies at both national and international scales. In consequence, the professional standards should be developed as a guide for Thai researchers in all sciences to practice. The standards cover all research process steps commencing seeking for funding source, conducting research activities throughout the process until completion of the research project and widely disseminating the results to the public.

The objective of the study is to develop the research professional standards that can be used to determine the direction of research development of the country systematically, and to produce the "Research Standards Guide" that includes research performance standards and ethical practice for all Thai researchers to practice for upgrading the research qualities and accepted standards of professional conduct, research ethics and morals of the country. The study utilized a combination of qualitative and quantitative analyses. Data on research standards, best practices and research ethics of Thailand and the foreign countries (Japan, Singapore, United Kingdom, United States of America, and the Nordics group) were gathered and ministered. In-depth interviews of the researchers in various disciplines were also done. The obtained data were analyzed and synthesized and become the inputs for designing a set of questionnaire. Thirty-six research experts filled in the questionnaire with comments and suggestions. The best practice guidelines were then developed and brainstormed by another group of experts and finally subjected to public hearing. Hence, total of 3 public hearings were performed throughout this research. The statistics used for data analysis included percentage, arithmetic mean and Pearson Product-Moment Correlation.

The results of the study revealed that 80% of research experts agreed that the best practices involving research standard and ethics compiled and screened from Thailand and foreign countries of the study were suitable to the Thailand context, could be used for enhancing research quality of Thai researchers, and they were also significant for improving Thai research professional qualities. It was additionally found that there was a statistical significance at .05 between the opinion of the experts toward the suitability of the the research professional standards to measure the research standards of Thai researcher and the importance level of those standards.

The analysis, synthesis and integration of the accepted standards of professional conduct resulted in the development of a Guide on the “Research professional standards and practices” that is a model for Thai researchers to follow and practice for improving research qualities, operating research activities throughout the process steps, and enhancing research ethics that is widely accepted by both the national and international research communities and societies. The research team recommends that the National Research Council announces this Guide to the public and encourages all research professionals to follow the research practices for the prestige, fame, and being high qualified researchers and also having the virtue and morality.